

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adódnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatái: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

Népfölsegítési akció.*

A magyar közvelemény még élénken emlékszik arra, hogy Hollósy István dr. akkori máramaroszigeti alpolgármester és földbirtokos a ruthén akció kezdeményezője, ezelőtt néhány évvel föltette az eszmét, hogy a népfölsegítési akciót a magyar faj megmentésére meg kell indítani. Akkor lehetetlennek tartották e gyönyörű eszme kivitelét, amelyhez a könnyelmű számítás milliárdokat igényelt. Most azonban nemcsak a kormány, hanem az ellenzék is a legkomolyabban foglalkozik a népfölsegítési akcióval, mert belátják, hogy ez a legszükségesebb szociális reform, amely elintézésre vár. Most aztán előkerült újra Hollósy István drnak a földmivelésügyi minisztériumban memorandum — amelynek alapján a válság lezajlása után törvénytervezet fog készülni a népfölsegítésére. Hollósy István dr. most Csongrádon szolgabíró s mint e humánus eszme jeles hirdetője évek óta buzgólkodik a népfölsegítés érdekében. Egy fővárosi újságírónak sikerült beszélgetést folytatni Hollósy dral, aki a népfölsegítési akcióról következőképen nyilatkozott:

*Egyik fővárosi lapíróunktól vettük át e cikelyt. Szerk.

„Magyarországon még mindig nem is merik gróf Széchenyi Istvánt eléggé. Majdnem úgy kell észrevétni az irányadó politikusokkal, mint ahogy annak idején Madácht kellett felfedezni a magyar közönség számára. Vagy a számottevő, országos nevű férfiak közül melyik igyekszik Széchenyi eszméit érvényesíteni? s azokból legalább egyetlen tételt is felvenni? Ugy látszik, hogy Széchenyi István anyja felette állott kortársainak, hogy még most se bír az utána következő nemzedék felemelkedni az ő nagy látókörének magasságára. Vagy melyik nagy szónok vette fel programjába a magyar fajnak fölsegítését? Széchenyi nagy lelkét egészen áthatotta az emberszeretet. Rajongással csüggett fajtájának nagy érdekein, boldogulásán. Kis gyermek korában kezelt csökolt a legöregebb jobbágnak, mikor ezek édes apja nevenapján az öreg gróf előtt megjelentek és üdvözölték. Ez az emberszeretet, ez a fajszeretet, az a becsülése a magyar fajnak, még ha darócruha is födi a keblet, mert az is a mi fajtánkból való — szóval ez az emberkultusz, ez teljesen hiányzik a magyar társadalomból és közéletből. (Különösen Csongrádon. Szerk.)

Széchenyi csinálta meg az első lépést a nép fölsegítésére, jobbágy-

ság felszabadításának törvénybe iktatásával, mikor Bezeredy István és Fáy Andrással együtt kezdeményezték az örökváltságot, az urbériség megszüntetését, a jobbágyok fölzsabadítását, a nemesek adómentességének megszüntetését tartalmazó nagy reformokat, szavak helyett tetteikkel. Vagy talán már nincs semmi tennivaló ezen a téren? Vajjon a népszabadság, népfölsegítés eszméje már valósággá vált ebben a hazában, ahol a katoná ma is adómentességet élvez — s nemcsak az állami tisztviselők, de a nagy uradalmak is a községi terhek hozzájárulása alól fel vannak mentve?

Hát minő jogegyenlőség az, ahol csak éppen a legszegényebb községi lakosok vannak kötelezve a községi terhek viselésére és a katonatisztek és állami tisztviselők fel vannak mentve e hazafiúi kötelesség alól? Hanem azért megköveteljük, hogy a községek el legyenek látva közvilágítással, szép utcákkal, tiszta járdákkal és egyéb kényelmüket kielégítő intézményes dolgokkal?

A magyar társadalom, főleg az alföldön két osztályból áll, — amely sohasem egyesül, a fentebbi kiváltság folytán: hivatalnokokból, akiket gyűlölt a paraszt, mert nem járul hozzá a községi terhekhez és

T Á R C A.

Hogyan szűnt meg a cselédmizéria?

Bizony Csongrádon is nagy baj a cseléd mizéria.

A községi előjáróság úgy akart segíteni rajta, hogy a vármegyéhez már két ízben felírt, hogy szervezzen a szolgabírói hivatalban még egy bírói állást, tisztán a rendőri hatóság teendőinek ellátására, mert a jelenlegi állapot egy 23 ezer lakossal bíró városban tarthatatlan helyzetet teremt, miután a rendőrhatalom teendői, oly nagy munkával terhelik meg a szolgabírói hivatalt, hogy erre a feladatra, egy külön bíró lenne választandó.

Itt van például most a kolera elleni védekezés, itt vannak az építkezési ügyek, a büntető ügyek. — Ezeknek ellátása sok munkát igényelne. Itt van p. u. a piac rendészet — amely már magában eléggé illusztrálja azt, hogy a rendőri bíraskodásra — amelynek ellátását sokkal kisebb városokban is egy külön hivatal, a főkapitányság — teljesíti: Csongrádon is szükséges lenne tehát a járási főszolgabírói hivatalt kiegészíteni.

Azonban a Csongrádon lakó megyebizottsági tagok egyes-egyedül Éder János

ur — e lap szerkesztőjének kivételével nagy jóindulattal tiltakoztak az ellen, hogy Csongrád városát a miniszter el lássa a saját tárcája költségére még egy hivattal. Szóval tiltakoztak az ajándék ellen.

A dologban azonban van humor is — mert az ismeretes megyei határozat óta folyton rosszabodtak a cseléd mizériák s ma már mint a többi eset mutatja, olyan vakmerő módon viselkednek gazdáikkal szemben a cseléddek, hogy az tul megy minden határon.

Lovas Viktória p. o. beállott szolgálatba egy előkelő csongrádi uri emberhez, akitől már f. hó 25-én elszökött.

A rendőrhatalom vissza vezettette, de amint a rendőr elment a háztól, a cseléd csak addig maradt a gazdánál, amíg jól megvacsorált s amint megtörölte a száját: a gazdája ajtaja elé piszkított és ismét elszökött.

A kiállhatlan büzt terjesztő piszkot aztán reggel látva a házi nép — hasztalan keresték a cselédet: akit most újra feljelentett a házigazda — de már nagy szomorúan nem is kérte visszakísértését, hanem csak megbüntetését kérte.

Eddig van a történet — amelynek vége előre látható, hogy leüli a cseléd az egy-két napot és a cselédmizéria maradnak a régiiben — vagyis nem javul a helyzet.

Hogy miként lehetne segíteni a bajon? ehhez nem akarok hozzászólni.

Ez nem tartozik a tárcá keretébe: de elmondok egy analog esetet, amely világot vet e kérdésre, hogy másutt hogyan szűnt meg a cseléd mizéria?

*

Ezelőtt 8—9 évvel Máramaros-Szigeten már türethetetlen állapotokat teremtett a lengyel zsidók koldulása. Hetenként kétszer, kedden és pénteken reggel beözönlöttek a közeli falvakból öt-hat tagból álló csoportokban és végig házalták, sarcolták hitsorsosaikat.

Számtalan panasz merült fel ellenük, hogy követelőleg lépnek fel, fenyegették a háznépét, amit lehetett, loptak-raboltak, mint a kóbor cigányok — de a hatóság tehetetlen volt velük szemben, bárha témérdek sok tintát és papirost fogyasztottak el a büntető hatóságok. Évrol-évre türethetlenebb lett az állapot s egyik tanácskozmányt a másik után hivta össze az alispán. De a dolgon változtatni még enyhíteni sem lehetett, mert épen akkor indultak meg az oroszországi zsidó üldözések s özönlött be ezrével a zsidóság Máramarosba s főleg Szigetre.

Vége az akkori főispán, Br. Rozner is felsőbb rendeletre hozzáfogott a dolog orvoslásához s legelső teendője az volt, hogy egy szaktanácskozmányt hívott össze,

parasztokból, akiket lenéz a »nadrágos« osztály. Polgári osztály alig van, mert népfölsegítéssel, polgárosítással nem foglalkoznak sem a társadalom, sem a közélet vezetői. Pedig nagyon hálás feladat lenne ez. Sok teendő lenne ezen a parlagon hagyott téren, mert évszázadok óta, Zsigmond királyt és Hunyadi Mátyást kivéve, törvényhozóink a városok, községek népeinek polgárosításával, fölsegítésével, támogatásaival allg törődtek. Mert azzal, hogy a ruthéneknek néhány száz tehenet, a székelyeknek néhány ezer koronát kiosztunk s magával a községi érdekekkel nem foglalkozunk, hanem engedjük őket jó vezetők nélkül, a száz meg száz percentes pótdadók alatt görnyedezni s azokat, akik szeretettel foglalkoznak a néppel, azokat a társadalom lesajnálja, — azzal nem fog megfelelő eredményt hozni a népfölsegítési akció soha.

Ott kell kezdeni, gyökerében kell a bajt orvosolni. Úgy amint az Széchényi István lelke előtt ideálként lebegett. — A népfölsegítési akció fajunk felsegítésének az eszméje és gyakorlata. A törvényhozásnak, a nagy szónokoknak és a nagy államférfiaknak annyi évszázadok óta végre észre kell venni a kis embereket és a községeket is, amelyeknek élére a legkiválóbb embereket állítsák, — emeljék a jegyzők tekintélyét és fizetését, hogy az ugynevezett magánmunkálatokat, ingyen teljesítsék ők is, mint más hivatalnokok.

A községek terhein könnyíteni, pótdadóikat leszállítani, háztartásukat ellenőrizni, szóval jó községi törvényt alkotni, valahára a legelső teendő, ha segíteni akarunk a népen. Akkor nem fog a kormány törekvése kudarcot vallani, mint például az állattenyésztéssel, selyemtenyésztéssel, a munkássegély-

amelyre a megye képviselőit, a főbb közigazgatási tisztviselőket és a város kitünőségeit megkérdezte, hogy mondjanak véleményét, tegyenek javaslatot. A konferencián már órákig folyt a tanácskozás — az üres szalmacséplés, mikor egyszer azzal a kérdéssel fordult hozzám:

No az mégis különös, hogy mindenki beszél, csak te hallgatsz. Pedig ez éppen a te kedvenc szereped, ahol radikálisan kell valamit erélyesen végrehajtani.

Az alispán pedig mosolyogva hozzá tette — fogadni mernék, hogy míg itt beszélünk, azalatt már Pista ki is eszelt valami tervet, amivel nem akar kirukkolni, s amit nem lehet belőle kicsikarni. Ugye bár?

— Hát igen, szoltam én: van kész tervem. De nem szeretek sokat beszélni. Hanem ha egy napig abszolút rendelkezési jogot adtok a rendőrségi teendőkhöz s nem másítjátok meg tett rendelkezéseimet bárki jöjjön jogorvoslatot heresni — akkor biztos vagyok benne, hogy 24 óra alatt örökre megszüntetem a lengyel zsidó invíziót és a cseléd mizeriákat is, amelyek ellen a lakosságot eddig nem bírtatok megvédeni.

(Vége kov.)

pénztárral, amelyet kigunyolnak a községek vezetői a legtöbb helyen, — vagy pedig hallani sem akarnak róla. Vagy nem történik meg az az eset, mint a ruthén-akciónál, hogy amint a szegény ruthén pénzhez jut, annyira tel van segítve, hogy eltud utazni: azonnal kivándorol Amerikába, ahol embernek becsülik a szegényt is, ahol az Egyesült Államok élnoke is kezét fog vele.

A népfölsegítési akciót tehát az emberkultusz jegyében, a társadalom teljes bevonásával kellene kezdeni, mint amelynek vázlatát, képét a legnagyobb magyar félszázaddal ezelőtt oly — csodaszépen megrajzolta. Akkor lesz világraszóló sikere.

Dr. Hollós István nyilatkozatának őszinte, nyílt és radikális hangja mélyen belevág a közigazgatási, községi és társadalmi élet husába. De örülünk rajta, mert legalább egy szakfértő ajkáról halljuk, hogy mi a baj s mit kell orvosolni. A népfölsegítési akció hgtalmas eszméje az egész országon végigszáguld s megelégedéssel tölti el a népek s a népért élő férfiak keblét, hogy valahára történik valami azért a népért, amely vérrel és pénzzel adóz egy évezred óta!

Tűzbiztonság. A csongrádi önkéntes tűzoltó egyesület tagjai minden évben felszokták kérni a tűzbiztosító társulatokat, hogy valamivel járuljanak hozzá ők is a tűzoltói intézmény költségeihez, amennyiben épen az ő érdekük legelső sorban az, hogy ne érje tűzvész a biztosított épületeket. A társulatok még csak nem is reagáltak az ismételt kérelmekre.

Most aztán az önkéntes tűzoltó egyesület azt határozta el, hogy tesz még egy kísérletet, hogy lássa a közönség is, miszerint érdemelnek-e támogatást azok a biztosító intézetek, amelyek elutasítják azok kérelmét, akik nekik tesznek legnagyobb szolgálásokat.

Kíváncsian várjuk, hogy az idén mikép fognak eljárni az önk. tűzoltó egyesület kérelmével: mert aztán ha tapasztalni fogjuk, hogy kár volt hozzájuk fordulni kérelemmel: akkor maga a tűzoltóság legyen rajta és mi is agítani fogunk a mellett, hogy ha van községi tűzoltósága — akkor legyen községi tűzbiztosítási intézménye is Csongrádnak.

A villanyvilágítás.

A magánlángok száma már megközelíti az ezret, az eddigi összeírások szerint. Lapunk munkatársa megkereste a Nagybecskerek város polgármesterét és megkereste Schnrer Leó pozsonyi elektromechanikust, aki kiváló és tanácsadó szakember abban a tekintetben, hogy a vállalkozók le ne főzék a városokat.

Különbön itt közöljük a derék udvarias polgármester ur levelet, e helyen is köszönetet mondva a szíves figyelmért neki, amellyel városunkat — községünket megtisztelte.

Nagybecskerek, 1905. szept. 23-án.

Igen tisztelt szolgabíró úr!

Folyó év és hó 22-éről kelt beces leveleire válaszolva van szerencsém Nagybecskerek város villammű pénztárának 1905. évre szóló költségvetési előirányzatát azon megjegyzéssel megküldeni, hogy évi bevételünk 118 ezer korona.

Városi villamművünk 10 év előtt óriási költségekkel létesült és pedig azért mert nem volt oly szakértőnk, ki megmondta volna, hogy mennyivel olcsóbban lehetne a villanyművet felépíteni. Ma ilyen van.

Mert mióta 1905-ben sikerült Brek Gyula villammű igazgatónkban egy oly képzett és praktikus szakemberre szert tennünk, a ki nemcsak a kiadásokat szállította le, óriási (!) arányban, hanem a fogyasztók számát megháromszorozta és a művet tovább fejlesztette, ez utóbbi öt év óta Nagybecskerek város villamműve minden tekintetben mintálja ilyenmő hazai műveinknek.

Ha manapság Magyarországon valahol villanyművet szándékoznak létesíteni, többnyire a mi városi villammű vezetőnknek szakértelmét kérik ki a beérkezett ajánlatok és költségvetések felülbírálatára. Ha nekünk anuak idején egy ilyen szakértő bírálta volna felül a költségvetéseinket és elfogadott ajánlatainkat, egyharmad része kevesebb költséggel létesült volna villanyművünk és nem kellett volna több praktikusabb módon átalakítani.

Igen tisztelt szolgabíró úr! leveléből azt veszem ki, hogy Csongrádon villanyművet szándékoznak létesíteni. A magunk részéről szívesen szolgálunk mindennemű felvilágosításokkal és oly tanácsokkal — melyeket leginkább csak szóval lehet megadni. (Félnek a fináncoktól. Szerk.)

Ha tehát idefáradnak hozzánk, itt betekinthetnek villanyművünk vezetésébe, a mennyiben pedig kiváló és praktikus szakértőre volna szükségük, kérem eziránti hozzám címzett írásbeli megkeresésüket.

Midőn végül megjegyzem, hogy fellelte örülök, ha fentiekkel igen tisztelt szolgabíró ur szolgálatára lehettem, maradtam kiváló tiszteletem nyilvánítása mellett

Dr. Perisits Zoltán
polgármester.

E sorokhoz most már azt adjuk hozzá, hogy az a bizonyos pénzügyi bizottság egészítse ki magát 10 tagra, hívjon be még két-három szakértő (uri embert is, akiknek volt villanyos berendezésük. P. u. a járásbíró urat, a postamester urat és e sorok íróját,) és mindenek előtt pályázatot hirdessenek arra, hogy ki és mily föltételekkel fog ajánlatot tenni.

Hallatan könnyelműség lenne egy cégen kívül a többivel szóba sem állani, hanem yakon belemenni ilyen nagy dolgba.

Ez a bizottság aztán vezesse a tárgyalásokat addig míg a szerződést megköti a város azzal a céggel, a melyikkel akarja.

Igy lesz villanyvilágítás, különben hiába fáradozik akárki — ha a város két yagy öt évben egyszer tesz tovább egy szalma szálát, hogy meg ne erőltesse magát.

UJDONSÁGOK.

— Zsidó újév. *Izraelita hitfelekezetű polgártársainknak ma van újév napja. Kívánunk nekik szívből boldog újévüztendőt.*

— Kinevezés és áthelyezés. A nagym. vallás és közoktatásügyi miniszter Szekerke Sándor áll. elemi isk. tanítót az Erzsébet című tanyai iskolához nevezte ki. — Gyovai István áll. tanyai tanítót pedig a belterületi iskolához helyezte át.

— Az ellenzéki vezérek. A Kossuth Ferenc, Apponyi Albert, Andrássy Gyula és Justh Gyula arképei már megérkeztek s át is szállították a városnak. Az arképek rajza igen élethűek és szép munkák, különösen az Andrássyé remek mű.

— **Egy üdvös eszme.** Csak sajnálattal lehet tapasztalni, hogy az ügyület a községi életet mai napig is a jobbágykor alacsony színvonalára süllyesztette. A törvényhozásnak csakugyan segíteni kell azon a botrányos helyzeten, hogy az állami tisztviselők és katonák nem járulnak hozzá a községi terhekhez: mert ezen címen megvonja a községektől az értelmiség támogatását is. Hogy többet ne említsünk, Csongrád községi képviselőtestületéből ki van zárva a járásbírósi, szolgabírói tisztikar összes tagjai — az értelmiség közül csak oly kevesen jutnak bele, hogy pl. még mai napig sem sikerült keresztülvinni azt Nagypál Imre, Szabados József, Dr. Szarka Mihály képviselőknek, hogy a költségvetést kinyomtassák és hozzáférhetővé tegyék az adófizető közönség részére. Oláh Mihály csongrádi lakos kérelmezni akarta azt azzal, hogy Csongrád város szólítsa fel az ország összes községeit arra, hogy kérelmezzék a községi törvény revíziója alkalmával azt, hogy a jogegyenlőséggel össze nem egyeztethető kiváltságokat szüntesse be a törvényhozás vagyis az állami tisztviselők, lelkészek és katonák adómentességét szüntesse be a képviselőház s viszonzásul ezek a tisztviselők és lelkészek is tagjai lehessenek a községi képviselőtestületnek, amelyek elmaradtak a fejlődésben és nyakig usznak pótdadókban, mert kizárták körükből az értelmi osztály nagy részét.

— **A legnagyobb trágátelep.** Hol lehet másutt? mint még mai napig is a városház udvarán, a rendőrbiztos lakásától 20 lépésnyi távolban. Pedig azért adott lakást neki a város, hogy szeme legyen a rendre s közel legyen, ha intézkedni kell.

— **Hírek a gőzfürdőből.** A helybéli gőzfürdő tulajdonosai ezton hozzák a t. közönség tudomására, hogy a június—szeptember hónapok ünnep- és vasárnapján tartott ártézfürdő üzemét október 1-től, azaz a mai vasárnaptól kezdve megszüntetik; — a jövő évi június haváig pedig úgy a gőz-, mint a kádfürdő ünnep- és vasárnap egész napon át zárva lesz s ennek folytán ártézfürdő- és zuhanyjegyek jövő júniusig hétköznapiakon sem adatnak ki.

— **Néphivatal.** Nem nálunk állítják azt föl, bár itt is nagy szükség volna bizonyra. Nagyváradon tervezi a szociáldemokrata párt, és ottani demokrá körrel egyetértően ezt az üdvös reformot, teljesen svájci mintára ugyanis egy néphivatalt szándékoznak szervezni, amelynek feladata lesz, hogy a szegényebb sorsú népet ingyen tanácsokban részesítse sokféle ügye bajában. A néphivatalt a nagyváradi városháza egyik termében fogják berendezni és ott a napnak bizonyos meghatározott óráiban külön hivatalnok áll majd a kérdezősködők rendelkezésére, aki magánjogi ügyeken kívül minden más kérdésben és ügyben ingyenes, szakszerű tanácsokkal fog a hozzá fordulónak szolgálni. — Tekintettel arra, hogy egy ilyen hivatal szervezése nem is kerül valami nagyon sokba, remélhető, hogy ezt az üdvös reformot megszervezte és így nálunk Csongrádon is életbe léptetik. Magyarországon eddig csak Temesvárott van efféle néphivatal, de a nagyváradi a temesvárinál sokkal nagyobb munkakörrel akarják felruházni.

— **Harmaik osztály a gyorsvonaton.** Az országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés terjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben az államvasutak gyorsvonatain a III. osztályú kocsik forgalmának életbeléptetését kéri. A felterjesztés rámutat arra, hogy a mai rendszer mellett a gyorsvonaton való utazás lényegesen meg van drágítva és megnehezítve, ami közgazdasági szempontból hátrányos, azonfelül a vasúti forgalom érdekeinek sem felel meg, mert a III. osztályú kocsik hiánya folytán a gyorsvonatok nemcsak általában, de a személyvonatokhoz viszonyítva is igen kevésbé vétetnek igénybe s ennél fogva a gyorsvonatok vontatásá-

val jár a költségekkel aránytalanul csekély jövedelem áll szemben. A felterjesztés hivatkozik a külföldi példákra, mint Ausztria, Poroszország, Bajorország, Sveicz példáira, ahol a gyorsvonatok III. osztályú kocsikkal is közlekednek és ahol e nagyobb jövedelmezősége éppen ennek a körülménynek tulajdonítható. A III. osztályú kocsik forgalma tehát nemcsak, hogy általános közgazdasági szempontból előnyös, hanem a vasut jövedelmezőségére is csak kedvező befolyással volna.

— **Egy lapnak szenzációs ujtása.** Az utóbbi időben nagy világlapok mindinkább meghonosítják azt az ujtást, hogy az eseményeket történetük pillanatában fényképekben megörökítik és olvasóiknak bemutatják. Ezen világlapokkal a Magyar Hírlap, független politikai napilap nemcsak lépést tartott, de sőt messze felülmulta őket, amennyiben nap-nap után remek fényképekben mutatja be a napi eseményeket és azok szereplőit és egyébként is folyton eleven, friss és bő tartalommal jelenik meg. A „Magyar Hírlap“ Budapestén este jelenik meg és kora reggel odaérkezik minden vidéki városba. Előfizetési ára havonként 2 kor. 40 fill., negyedévenként 7 kor. Ezen előfizetési árért az előfizetők hához szállítva kapják a lapot, azonfelül havonként egy kötet elsőrangú íróktól származó regényt és karácsonyra egy pazar kiállítású díszalbumot ad ingyen a lapkiadó. Mutatványszámot bárkinek küld, ha ebbeli kívánságát a kiadóhivatallal, Budapest, V., Honvéd-utca 10., tudatja.

— **Rheuma, csusz és köszvényes fájdalmak** enyhítésére, sőt gyógyítására használja az egész continensen már évtizedek óta kitűnően bevált Krieger-féle Reparator. A Krieger-féle Reparator kitűnő hatásáról 1000-nél több spontán nyilatkozat, köszönő levél érkezett be a kiszitóhoz, melyek mind tanúságot tesznek ezen készítmény real voltáról. A szt. Rókus-kórházban 135 betegen tétetett kísérlet a Krieger-féle Reparatorral, kik közül 126-an gyógyultan távoztak. — Nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona. — Kapható Budapesten a Magyar Korona Gyógyszertárba VIII., Calvin-tér és minden nagyobb vidéki gyógyszerárban.

— **Utánzó mánia.** Ha egy készítmény számos utánzókat teremt, ez legjobban bizonyítja annak jóságát! Így van ez a Krieger-féle arczépítő különlegességekkel is, — vessenek hőlgyeim egy pillantást a napi vagy szépirodalmi lapok hirdetési rovatába s úgy meggyőződést szerezhet arról, hogy hány mindenféle arczérmeket ajánlanak különféle cégek. Még 1885. évben vett szabadalmat készítményére a feltaláló néhai Krieger György gyógyszerész és creálta, a hírneves Crème de Margueritet, mint az első zsirtalan crémet a continensen. Bármint erőlködnek is némelyek ezen szerrel concurrálni, annak finomságát és hatályosságát elérni nem tudják, mert annak titkos készítési módját csakis a Magyar Korona Gyógyszertár, Budapesten, Calvin-tér bírja és szigoruan őrzi — Egy nagy tégely ára 4 korona.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Társzerkesztő: Holló Adolf.
Kiadó- és Iapltulajdonos: Weisz Márk.

HIRDETMÉNY.

Értesítem a közönséget, hogy Csongrád község 1906. évi községi közpénztári, bukrosi birtokossági; nagyréti birtokossági; községi közmunka; iskola alapi; szegény alapi; járdá alapi; fogyasztási alapi; és kórház alapi költségvetései az 1905. évi szeptember hó 12-én megtartott rendes közgyűlésen hozott 315/kgy. 1905. számú, valamint az 1905. évi szeptember hó 23-án megtartott folytatólagos rendes közgyűlésen hozott 321—329/kgy. 1905. számú határozataival Csongrád község képviselőtestülete által megállapítottak és elfogadtattak.

Ezen költségvetések megállapítására vonatkozó képviselőtestületi határozatok ellen a községi elöljáróságnál 1905. okt. hó 9-ig bezárólag felebbezés adható be.

Csongrádon, 1905. szeptember 24.

Kovács Elemér,
II-od jegyző.

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy a Szivák-téren, a Csongrád és vidéki takarékpénztár épületében levő

cement, cserép-fedő és beton-csövek

készítő üzletünket saját házunkba, Szarvas-utca 10-ik szám alá helyeztük át.

A készítmények ott bármily időben megtekinthetők, amelyet a legmesésebb árban bocsájunk a t. közönség rendelkezésére.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtunk

teljes tisztelettel:
Ujszászy és Mailath,
építők.

fényképészeti műterem megnyitás.

Tisztelettel van szerencsém Csongrád és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy itt Csongrádon **özv. Bartók Jánosné** házában (Csemegi Károly-utca) egy a mai kor igényeinek megfelelő

fényképészeti műtermet

nyitottam.

Készítek **fényképeket a legkisebb alaktól életnagyságig feketén víz- és olajfestéssel a legelegánsabb kiállításban.**

Fényírdám a legmodernebb gépekkel való felszerelése abban a kellemes helyzetbe juttatott, hogy a legkényesebb kívánalmaknak is teljesen megfelelőleg.

Felvételek bármily borus időben is sikerrel eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlván

tisztelettel:
Szigeti Jenő
fényképészeti műterem Csongrád,
Csemegi-utca 4.
Kolozsvár, Monostori-ut 4.

!! Figyelem !!

Küry Klára, Komlóssy Emma stb. neves művésznők által állandóan használt, Franciaországban kitüntetett s legjobbnak elősmert:

- a Janovitz-féle Gyöngy-crème, tégelye 1 K;
- a Janovitz-féle Gyöngy-szappan, darabja 80 fill;
- a Janovitz-féle Gyöngy-pouder (rózsa, fehér és krém-szinben) doboza 1 kor;
- a Janovitz-féle Gyöngy-arcvív üvegeje 2 k. 50 fill;
- a Janovitz-féle Gyöngy-kézfínító üvegeje 70 fill;
- a Janovitz-féle Gyöngy-szájvíz (a szájpádlás, foghús és fogak erősítésére) üvegeje 1 kor. 60 fill.

Kaphatók az egyedüli készítő »Angyal« gyógyszer-tárban, Hatvan.

Diskrét postai szétküldés naponta.

„MAYER“ gépgyár

vas- és fémöntőde részvény-társaság **SZOMBATHELY.**

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

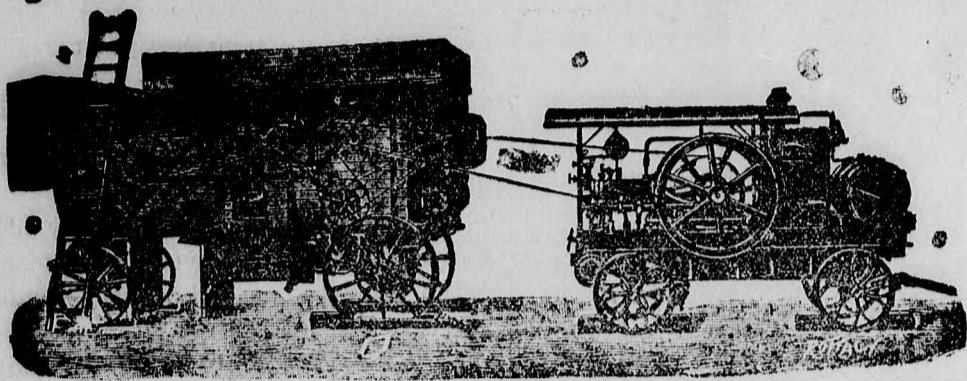
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, u. m. vetőgépek, szénagyűjtők, ekék, boronák, szecs kavágók, répvágók, morzsolók és darálók stb. a legjobb kivitelben, ^{kitűnő szerkezetű} Benzin- és szivó-gőzmotorokat ^{2-50 lóerőig.}

Benzin-motoros eséplő készletek

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészeti: Új hengercékek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

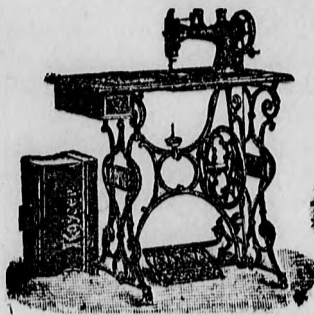
Különlegesség: Legújabb szerkezetű borpresek, szőlőzúzók és szabad víznyomású borsajtók.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kiváratra minden szükségletre külön költségvetés.

Felsenburg Benedek varrógép-raktára SZENTESEN.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani Szentesen, Kossuth-utca 269. sz. házban levő 33 év óta fennálló dusan felszerelt

varrógép raktáramat,

hol a legfinomabb és legjobb gyártmányu **varrógép**ek havi törlesztés és 5 évi jótállás mellett kaphatók.

Miután Csongrádon évek hosszú sora óta vannak elterjedve a tőlem vásárolt **varrógépek**, melyeknek finom jó szerkezetéről és tartósságáról t. vevőim meggyőződést szereztek, bátorodom továbbra is azokat ajánlani.

Becsés pártfogást kérve vagyok

tisztelettel:

Felsenburg Benedek.

Butorüzlet felosztás!! KECSKEMÉTEN.

A Lévai Antal féle butorüzlet Nagy-kőrösi utca 243 sz. alatt, a mai naptól kezdve felosztatik és az ott raktáron levő összes butorok beszerzési áron alul adatnak el.

A n. é. közönségnek ezt szíves tudomására juttatom

kiváló tisztelettel

BRETT MIKSA.

Csodás és biztos hatású arctisztító és szépítőszerek,
melyek nemcsak hazánkban, hanem az egész világon közkedveltségnek örvendenek a

KRIEGNER-FÉLE

Akácia- Crème 2 K
Poudre 1 K
Szappan 1 K

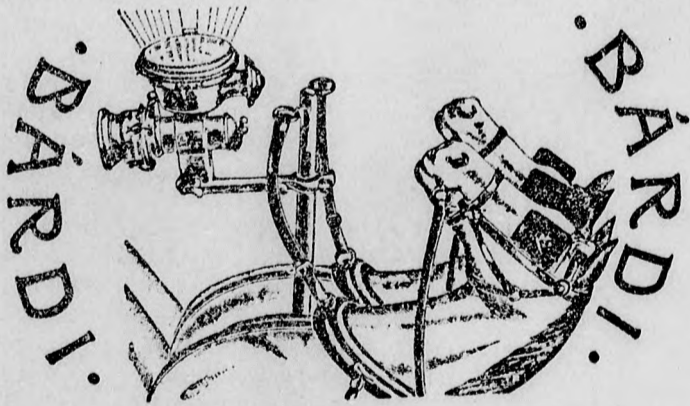
Pár nap eltávolít szepplőt, májfoltot, mitesszert, stb. Biztos, hogy nem ártalmas, hanem fiatalítja, szépíti az arcot. Kapható a

„KORONA GYÓGYSZERTÁRBAN” BUDAPEST,
VIII. KALVIN TÉR. (BAROSS-UTCA SAROK.)

Postai szétküldés naponta.

3000 hektó

használt fehér boroshordó
200 litertől — 700 literig kap-
ható Weiczler Herman bor-
ügynöknél Kecskemét, III. t.
Széchényi-tér 9. sz.

Ujdonság! Ujdonság!

Kocsi

Acetylen-lámpák

Gözeke-, rúd-, Spritzbogen,
asztali-, udvari-, kerti-, utcai-, istálló

Acetylen-lámpák

Bárdy József Budapest,

VI., Gyár-utca 10.

(Andrássy-ut és Király-utca között.)

RADIUM AZ **Egmándi** keserűvizben.

Ártalmatlanná teszi, azonkívül gyorsan és alaposan eltávolítja a gyomorban és belekben fészkelő csiráját számtalan kezdődő komoly betegségnek, elejét veszi ezzel a kóroanyag elhatalmasodásának a **szervezetben**. — Megrögzöttebb gyomor-, bél- s egyéb belső bajokban mint ivókúra rendkívüli gyógyhatásu. — Csak a fele mennyiség veendő, mint a nem radioaktív hashajtó vizekből szokásos, vagyis fél ivópo-háral, sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is. — Kapható minden jobb gyógyszerár és fűszer-üzletben. — Nagy üveg 50 f., kis üveg 30 f. —

Főszétküldés a forrástulajdonos: *Schmidthauer Lajos* gyógyszerésznél Komáromban.

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1905.